

PR 58/2022 rd Bilaga 2A

2. Redogörelse om förändringarna i den säkerhetspolitiska miljön, Statsrådets redogörelse om Finlands anslutning till Nordatlantiska fördragsorganisationen SRR 1, 3/2022 rd

Förslag till ställningstagande

Markus Mustajärvi /vänst föreslår understödd av Johannes Yrttiaho /vänst:

"Finland ansöker inte om medlemskap i militäralliansen Nato, utan förblir militärt alliansfritt även framöver. Endast utanför de militära allianserna har Finland möjlighet att hålla sig utanför krigshandlingar om ett storkrig bryter ut."

Motivering

Finland har i årtionden utvecklat en egen utrikes- och säkerhetspolitisk linje. Tanken har varit att de principer som vår utrikes- och säkerhetspolitik bygger på ska hålla också i kriser. Ett medlemskap i en militär allians skulle innebära en stor omorientering från denna långvariga linje som har garanterat Finland fred och stabilitet i decennier.

En anslutning till militäralliansen Nato skulle koppla Finlands utrikespolitik till en i grunden helt annan politik. Nato-Finlands utrikespolitik skulle stödja sig på militära styrkor, kärnvapenavskräckning och en uppdelning av världen genom motsättningar särskilt i relationerna till Ryssland och Kina.

Som Natomedlem blir Finland part i konflikter och en del av problemet, medan Finland hittills har strävat efter att bidra till lösningen. Militär alliansfrihet har varit och är fortfarande en möjlighet för Finland att på ett helt annat sätt bygga upp en utrikes- och säkerhetspolitik som baserar sig på minskad spänning och dialog. Att ansluta sig till en stormakts intresssfär skulle göra det mycket svårt att agera som medlare mellan stormakterna.

Medlemskapet i militäralliansen Nato motiveras med att det skulle ge Finland skydd mot kärnvapen. Det skulle likväl inte öka säkerheten i världen, utan minska den. Finland kan inte längre trovärdigt främja nedrustningen, i synnerhet inte kärnvapenedrustningen. Som Natoland kan Finland inte ansluta sig till FN:s konvention om förbud mot kärnvapen, eftersom fördraget strider mot Natos kärnvapenpolitik.

Grunden för Finlands utrikespolitik har varit och bör även i fortsättningen vara främjandet av de mänskliga rättigheterna. Ett Natomedlemskap kan inskränka Finlands möjligheter att

PR 58/2022 rd Bilaga 2A

arbета för de mänskliga rättigheterna och framföra kritik, eftersom Finland som Natomedlem då ingår i samma gemenskap som länder där det har konstaterats allvarliga människorättsproblem och demokratiutmaningar.

Diskussionen om ett eventuellt Natomedlemskap har fokuserat på de potentiella fördelarna med medlemskapet. Ett medlemskap medför dock också risker. Att ansöka om medlemskap i Nato skulle öka spänningarna vid gränsen mellan Finland och Ryssland.

Själva Natomedlemskapet skulle i sin tur innebära att situationen vid gränsen mellan Finland och Ryssland permanent skulle vara tillspetsad, eftersom vår gräns också skulle vara gränsen mellan militäralliansen och Ryssland. De nya spänningarna skulle alltså inte bara ett gälla medlemskapsprocessen utan bli ett nytt och bestående tillstånd i vår utrikes- och säkerhetspolitik.

Som Natoland skulle Finland sannolikt också tvingas bidra med allt större insatser i militäralliansens operationer ute i världen. Varje Natoland beslutar nationellt och separat för varje operation om den ska bidra med trupper, men i det rådande klimatet kan trycket särskilt från Förenta staternas sida i praktiken leda till att Finland mot sin vilja pressas att delta i militära åtgärder.

Problematiskt är också att Natos förebyggande effekt i hög grad baserar sig på Förenta staternas militära förmåga och kärnvapenavskräckning. För bara några år sedan ifrågasatte Förenta staternas president Trump Natos säkerhetsgarantier och planerade till och med att lösgöra Förenta staterna från Nato. Nästa val hålls om bara två år, och för närvarande är Trump en stark kandidat också till nästa president. Om två år kan vi befinna oss i en situation där Natos artikel 5 ifrågasätts.

Natos säkerhetsgarantier kommer inte per automatik, utan beslutet om aktivering av artikel 5 förutsätter beslut i alla de trettio medlemsländernas huvudstäder. En aktivering av artikel 5 förpliktar inte heller medlemsstaterna att delta i det militära försvaret av en medlemsstat som utsatts för ett angrepp, utan alla är skyldiga att ge någon form av bistånd. Efter ett angrepp för medlemsländerna en diskussion om denna skyldighet och vad biståndet kunde bestå av.

Säkerheten och stabiliteten i Finland, Europa och världen ökas bäst av att Finland även i fortsättningen står utanför militäralliansen Nato och är aktiv fredsmäklare ute i världen och bedriver en utrikespolitik som utgår från de mänskliga rättigheterna.

Med hänvisning till den avvikande meningen i försvarsutskottets utlåtande (FsUU 3/2022 rd — SRR 1/2022 rd) konstaterar jag följande:

1. Finland måste meddela att landet inte under några omständigheter tillåter att kärnvapen placeras i Finland eller att dess landområden, luftrum eller havsområden används för transport eller transitering av kärnvapen, eftersom detta i ett eventuellt storkrig skulle innebära att Finland är i främsta stridslinjen och automatiskt blir föremål för kärnvapenattacker.

PR 58/2022 rd Bilaga 2A

2. Finland har inte för avsikt att utbilda finländska piloter för transport och användning av kärnvapen.
 3. Inga länders väpnade styrkor och inte heller Natobaser får permanent placeras på finskt territorium. Härigenom undviker Finland för sin del de risker som den tillspetsade internationella situationen medför och står utanför dem.
 4. Finland varken tillåter eller låter någon annan stat eller dess väpnade styrkor använda vårt lands territorium eller luftrum för fientliga ändamål mot andra stater.
 5. Det måste ordnas en folkomröstning om Finlands medlemskap i Nato.
-